

ԿՈՆԴԱԿ

ՀԱՐՍԱՆԵԱՑ

392

✓

4-70

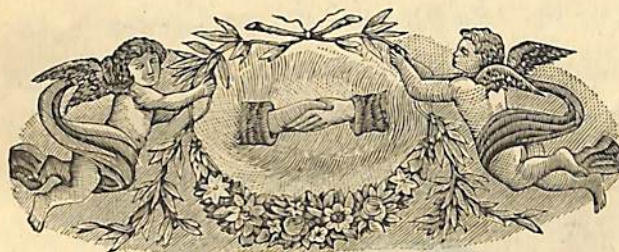
392
4-70

06 DEC 2011

06 DEC 2011

ԿՈՆԴԱԿ

ՀԱՐՍԱՆԵԱՅ

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ
ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՏԷՐ. ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ

1903

23 MAY 2013

55.591

2706 - 85

ՄԱՀԱՔԻԱ ԵԱՌԱՅ ՅԻՍՈՒՍԻ
ՔՐԻՍՏՈՍԻ, ՈՂՈՐԾՈՒՔԵԱՄԲ ԱՍՏՈՒԵՈՅ
ՀՈՐ ԵՒ ԳՔՈՒՔԵԱՄԲ ՄԻԱԵՆԻ ՈՐԴԻՈՅՆ
ԵՒ ՇԼՈՐՀԻԻ ՍՈՒՐԲ ՀՈԳԻՈՅՆ ԵՒ ԿԱՄՕՔ
ԱԶԳԻՆ, ԱՐԲԵՓԻՍԿՈՊՈՍ ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍՈՅ
ԵՒ ՊԱՏՐԻԱՐԻ ՀԱՅՈՅ ՔՈՒՐԲԻՈՅ, ընծայեմք ող-
ջոյն սիրոյ եւ օրհնութիւն ասուածային եւ մաղթանո
բարեաց եւ յաջողութեանց, հաւազաս ողւոյցդ Հայ-
Ողղափառ սուրբ Եկեղեցւոյս, սիրեցելոց Մերոց սի-
րակցորդ ամուլիցդ, Փեսայիդ եւ Հարսինդ, որ մա-
նէդ ընդ լծով ամուսնութեան ի միութիւն սրբոյ եւ
խորհրդական Պապի ըստ օրինաց եւ կանոնաց Եկե-
ղեցւոյ, եւ ըստ օրինական հրամանի Մերոյ տուելոյ
ձեզ յանուն Տեառն:

ՄԱՐԴՈՒՆ կեանքին ամենէն նշանաւոր մի կէտն է ամուսնութեան պարագայն, յորում երկու անհատներ այլեւս իրարու կը կապուին Պսակի Սուրբ Խորհրդոյն զօրութեամբ, եւ ըստ ինքեան անլուծանելի եւ ցկեանս տեւող միաւորութեամբ, եւ այսպէս իրենց ապագայ կեանքին հիմնական եւ հաստատուն ձեւն ու կերպը կը կազմեն: Արթուն խոհականութիւն եւ ըւրջ որոշողութիւն այնչափ աւելի անհրաժեշտ է, որչափ գործին կարեւորութիւնը մեծ է եւ տեւողութիւնը երկար եւ հետեանքները ծանր: Ամուսնութեան գործը արժանի է ուրեմն որ անոր ներքեւ մտնողներուն կողմէ խիստ լըջութեամբ եւ արթնութեամբ պատրաստուի եւ կատարուի:

Սիրելիք, ձեր ծնողքները կամ խնամակալները, ձեր խոստովանահայրերը եւ եկեղեցւոյ պաշտօնեայնները, ձեր բարեկամները եւ խրատողները բաւական խօսած եւ բացատրած պէտք է լինին այդ կէտերը, դուք ալ ձեր նախընթաց կեանքին մէջ բաւական բան լսած եւ հասկացած էք: Նոյն իսկ Պսակի Սուրբ Խորհրդոյն կատարման առթիւ կը կրկնուին ձեզ կարեւոր խրատներն ու սկզբունքները, սակայն Մեք ալ իբր ձեր առաջնորդն ու հովիւը պարտականութիւն կ'ըզամք ձեր վիճակին ու կացութեան պէտք եղած խրատները անդամ մ'ալ յիշեցնել եւ գրով ալ յանձնել ձեր ձեռքը, որպէս զի իբր մշտաբարբառ քարոզ հնչեն ձեր ականջը: Եւ իբր մշտատեւ յիշատակ կենան ձեր աչքին հանդէպ, եւ ամեն ժամանակ անմուաց մնան անոնք ձեր միտքին մէջ եւ անջնջելի ձեր սիրտին վրայ:

Ա. — Այն որոշումը՝ որով դուք երկուքնիդ, սիրելիք, ձեր կեանքը իրարու կը կապէք, գեղեցիկ եւ օրինական եւ իմաստուն մի գործ է, որովհետեւ աստուածային կամաց համաձայն է, որ 'ի սկզբանէ անտի իւր պատգամը արձակեց, թէ «Ոչ է բարւոք մարդոյդ միայն լինել»: Անոնք որ ամուսնական լուծէն կը խորշին՝ աստուածադիր լուծէն կը փախչին, որուն միակ արդարացումը կուսակրօն հոգեւորականութեան ծանրագոյն լուծին հետ փոխանակուելը կրնար ըլլալ. եւ ոչ թէ լուծէ ազատ աշխարհային աղիկամի կենցաղը:

Բ. — Մարդ ի բնէ ընկերական է, եւ ընկերակա՜նութեան առաջին տարրը ընտանիքն է, ընտանիքի կազմութիւնն ալ ամուսնական միաւորութիւնն է: Աստուածադիր հրամանին հետ մարդկութեան բնական օրէնքն ալ ամուսնութեան անհրաժեշտ կարեւորութիւնը կը ցուցնէ, եւ ձեր կողմանէ փափաքուած ամուսնութեան կապը կրկնակի դուլելի եւ ծանրակշիւ գործ մ'է, եւ երբ զոյն սիրով կ'ստանձնէք, պէտք է այդ բարձր սկզբունքները միտունիդ տպաւորէք:

Գ. — Օրինական գործերու կատարումը օրինական հանգամանքներուն հետ կապուած է ներքին կերպով, երբոր հանգամանքները կը շեղին իրենց օրինական ճանապէհն, զարմանալի չէ որ գործն ալ վտանգուի եւ խանգարուի: Ամուսնութիւնը, սիրելիք, ոչ պարզապէս անձնական հաճոյից միջոց է, ոչ դրամ ձեռք ձգելու եղանակ է, ոչ անուղղակի նպատակներու հասնելու ճանապայհ է: Այս տեսակ շարժառիթներով եղած ամուսնութիւններ ընտանեկան երջանկութիւն չեն բերեր, եւ բոլոր ընտանեկան ձախողութեանց պատճառները այդ անու-

դիզ ընթացքին մէջ փնտռելու է, ինչ որ ամենօրեայ փորձառութիւնն ալ կատարելապէս կը հաստատուէ:

Դ. — Աշխարհ եւ աշխար իրարու շատ մօտ են, եւ անոր համար միշտ կը կրկնեմք թէ մեր սովորական կեանքը առանց ցաւի եւ առանց վիշտի չկրնար լինել: Ամուսնական կեանք եւ ընտանիք ալ որ աշխարհի մէջ են, աշխարի մասը անոնք ալ պիտի ունենան: Բայց այս պարագայն չկրնար մարդը ամուսնական կեանքէ խորշեցընել. ընդհակառակն ամեն տեսակ ցաւերու եւ վիշտերու մէջ թեթեւագոյն է այն, որ սրտակից ընկերակցի մը վշտակցութեամբ կը մեղմանայ, որ սիրալից գորովներու մասնակցութեամբ կը թեթեւնայ: Ընտանեկան կեանքը երբ ճշմարիտ է եւ ուղիղ, ցաւերու դարման է, ցաւերու պատճառ չէ:

Ե. — Երբ եկեղեցւոյ պաշտօնեայն՝ յանուն Աստուծոյ ձեզ միաւորած ատեն կը յիշեցնէ համարձակաբերան թէ աշխարհիս վրայ պէսպէս փորձութիւնք կան, թէ հիւանդութիւն, թէ աղքատութիւն եւ թէ այլ ինչ նեղութիւն, ասով կ'ուզէ ձեզ զգուշացնել՝ որ չլլայ թէ ընտանեկան կեանքը արտաքին դիւրութեանց եւ հաճոյից համար սահմանեալ բան մը կարծէք, այլ համոզուած ըլլաք թէ աշխարհի ամեն ձախող պատահարաց հանդէպ երկոքեանքդ մինչեւ ի մահ միմեանց օգնութիւն պարտիք ընել. եւ այդ փոխադարձ սիրոյ եւ օգնութեան մէջ պիտի փնտռէք ձեր յաջողութիւնն ալ, ձեր մխիթարութիւնն ալ, ձեր երջանկութիւնն ալ:

Զ. — Այդ փոխադարձ օգնութեան սկզբունքը յայտնուած է նաեւ այն խոստումներով, որոնք Սուրբ Եկեղեցւոյ մէջ, Սուրբ Սեղանին առջեւ եւ հաւատաց-

եալ ժողովրդեան ներկայութեան ձեր կողմանէ կը տրուին: Փեսայն երբ կը յայտարարէ թէ՝ Տէր եմ հրամանաւն Աստուծոյ, ոչ թէ տիրապետութեան իրաւունք մը կը սեփականէ իրեն, այլ պարտականութիւն կ'ստանձնէ տէր կանգնելու իւր կնոջ եւ իւր տան ամեն պէտքերուն, պաշտպան հանդիսանալ ընտանեկան պատուոյն եւ օգտին, միով բանիւ կատարել ինչ որ կը պահանջէ այրական կորովը: Հարսն ալ երբ կը յայտարարէ թէ՝ Հնազանդ եմ հրամանաւն Աստուծոյ, ոչ թէ ստրկական հրապատակութեան ներքեւ կը մտնէ, այլ կ'ընդունի ընտանեկան կեանքին միակ ուղղութեան հետեւելուն կանոնը, կը խոստանայ համակերպութեամբ եւ քաղցրութեամբ փարատելու ամեն խոչընդոտները, միով բանիւ կատարել ինչ որ կը պահանջէ կնոջական գորովը:

Է. — Ամուսնոյ փոխադարձ սէրը նոյն իսկ երկաքանչիւր կողմանց առաքինի եւ պարկեշտ կենաց գրաւականն է: Իրար շահիլ գիտնալով, իրարու պատուոյն նախանձախնդիր լինելով, իրարու բարւոյն փափաքելով եւ գործակցելով, իրարու կամբին եւ տկարութեան զիջանելով, իրարու ճաշակներու եւ բաղձանքներու յարմարելով, իրարու բեռն ու ծանրութիւնը վերցնելով, կանուխէն առջեւ առած կ'ըլլան այն անհամաձայնութեանց, պաղութեանց, հակառակութեանց եւ դայթակղութեանց, որք դժբաղդաբար մեծամեծ անտեղութեանց դուռ կը բանան եւ երկու կողմերուն ալ պատուոյն եւ երջանկութեան հաւասարապէս կը վնասեն:

Ը. — Արդէն իսկ ով որ իրեն կանոն ըրած է առաքինի կեանքով ապրել, նա ոչ միայն իւր անձին օգուտ կը բերէ, այլ եւ ուրիշի համար ալ օգտակար կ'ըլլայ:

երբ միտքը ուղիղ է, երբ սիրտը մաքուր է, երբ լեզուն քաղցր է, երբ խօսքը անոյշ է, երբ ձեռքը արդար է, երբ ընթացքը կանոնաւոր է, երբ գործը կատարեալ է, երբ շահը օրինաւոր է, եւս եւ երբ կերուխումը չափաւոր է, երբ հանգիստը վայելուչ է, երբ զուարճութիւնը պարկեշտ է, երբ զարդարանքը համեստ է, այնպիսին ինքն ալ հանգիստ կ'ապրի, ներքին խիղճէն չտանջուիր, իւր գործոց հետեւանքէն չնեղուիր, ուրիշի ալ բարի օրինակ կ'ըլլայ, ուրիշն ալ երջանիկ կ'ընէ, եւ ամենէն ալ պատիւ եւ յարգանք եւ դիւրութիւն կը գտնէ։ Այդ պայմանները եւս քան զեւս անհրաժեշտ են ամուսնոց մէջ, եւ երկու կողմերուն պարագայից հետ, որով ամեն դժուարութեանց առջեւը կ'առնուի։

Թ. — Ընտանեկան երջանկութեան մեծ գաղանիքներէն մին ալ ընչից մատակարարութիւնն եւ ծախուց կանոնաւորութիւնն է։ Ըլլան աղքատ կամ իրենց բաւող, ըլլան բարեկեցիկ կամ ունեւոր, ամեն ընտանիք պէտք չէ մոռնան աշխատութիւնը եւ խնայողութիւնը։ Տան մը մէջ թէ՛ այրն եւ թէ՛ կինը իրենց կացութեան եւ իրենց վիճակին համեմատ աշխատութիւն պիտի ունենան. այրն իւր արհեստով կամ տուրեւառով, կինը իւր տնական զբաղումով պիտի պահեն իրենց ընտանիքը։ Եթէ հասութառու մեծատունի վիճակ ալ ունենան, այրը պէտք է իւր ձեռքը պահէ իւր հասութից իրական հսկողութիւնը, կինը իւր ձեռքէն պիտի չհանէ իւր տանտիրէնութեան ի մօտոյ հսկողութիւնը։ Նոյն սկզբունքով ամեն տուն համեմատութիւն մը պիտի գնէ իւր հասութից ու ծախուց մէջ. այնպէս որ աւելորդ ծախք չընէ. եւ բոլանդակ հասոյթը չ'սպառէ, այլ միշտ պահեստի յաւել-

ուած մը կազմէ, եւ մանաւանդ ապառիկով ծախսելու եւ փոխառութեամբ հայթայթելու կորստաբեր ճանապարհէն պէտք է զգուշանայ։

Ժ. — Որչափ եւս առաւել պէտք է հեռու մնալ անխորհուրդ շռայլութիւններէ, անկանոն զեղխութիւններէ, անվայել զուարճութիւններէ, անհամեմատ արդուզարդէ, անպարկեշտ հաճոյքներէ, անիրաւ ձեռնարկներէ, անարդար վաստակներէ, անտեղի խաղամոլութիւններէ, որք իբեւ ցեց կը կրծեն եւ իբրեւ մանրէ կը վարակեն ամենէն մաքուր տունները, եւ կը քանդեն ամենէն հոյակապ ընտանիքները, եւ կը տապալեն ամենէն հաստատուն գերդաստանները։ Խոհական մատակարարութիւն եւ իմաստուն խնայողութիւն տուններ կը շինեն եւ կը բարձրացնեն. անխոհմ' մատակարարութիւն եւ անիմաստ կիրառութիւն տուններ կ'ստորնացնեն եւ կը կործանեն. եւ բարոյական խանգարմանէ յառաջ եւ կած նիւթական խանգարումը, սէրն ու պատիւը՝ երջանկութիւնն ու մխիթարութիւնը միանգամայն կ'ոչնչացնէ։

ԺԱ. — Աստուած պիտի օրհնէ ձեր ամուսնական միութիւնը, պիտի աճեցնէ ձեր սերունդը. մանրուկ սիրուններ պիտի ուրախացնեն ձեր տունը։ Անոնց հոգն ու խնամքը պիտի կազմեն ի մօտոյ ձեզի համար նոր պարտաւորութիւններ։ Երբ հարս ու փեսայդ, մայր ու հայր եղած պիտի տեսնէք զձեզ, մի՛ մոռանայք որ Աստուծոյ ձեզի տուած աւանգը՝ միայն մարմին չէ, որ մարմնոյ խնամքով միայն չատանայ. այն փոքրիկներուն հոգին ալ պահանջ ունի, միտքն ու սիրտն ալ յատուկ խնամք կը պահանջեն. դուք էք անոնց առաջին դաստիարակը, առաջին ուսուցիչը, առաջին քահանայն

եւ առաջին վարդապետը . բարութեան եւ չարութեան, առաքինութեան եւ մոլութեան, սիրոյ եւ ատելութեան տարբերութիւնները, հաւատքի, կրօնքի, ազօթքի, օրէնքի, կանոնի՝ առաջին դաղափարները ձեզմէ պիտի ստանան : Այժմէն պէտք է պատրաստ գտնուիք այդ պարտաւորութեան հանգէպ :

ԺԲ. — Եւ երբ մանուկը պատանի կը դառնայ, եւ զարգացման դռները իրեն կը բացուին, ձեր ծնողական պարտաւորութիւնն ալ ի միասին կ'աճի : Անոնց լաւ դատարարականութեան, ազգային կրթութեան, կրօնական զգացմանց եւ օրինապահ հաւատարմութեան համար՝ որչափ եւ վարժարաններ եւ ուսումնարաններ պիտի հսկեն, սակայն ձեր ձեռքն է լաւագունին եւ յարմարագունին ընտրութիւնը, ձեզի կ'իյնայ վերին հսկողութիւնը, ձեր վրայ կը ծանրանայ արդիւնքին պատասխանատուութիւնը, որ անբաժան է միջոցներու հայթայթման հետ : Անգութ է ծնողը՝ որ զաւկին ուսեստը կը խնայէ եւ զգեստը կը զլանայ . բայց աւելի անդուծ պէտք է ըսել երբ սրտին սնունդը կ'անարդէ, եւ միտքին զարգացման միջոցները կ'ազահէ :

ԺԳ. — Օր մը պատանին ալ աճած է, եւ կատարեալ երիտասարդ մ'է զաւակնիդ, մի՛ կարծէք թէ ծնողական պարտաւորութիւններ կը դադրին . բարի օրինակի պարտքը կը մնայ վրանիդ աւելի ծանրացեալ . որովհետեւ հնար չէ որ առաքինի եւ պարկեշտ ըլլան երիտասարդն եւ երիտասարդուհին՝ եթէ մօլի եւ անհամեստ են հայրն ու մայրը, հաւատքի եւ կրօնքի սկզբունքով ընթանան զաւակունք՝ եթէ անբարոյական են ծնողքը : Միւս կողմէ պէտք է հոգ տանիլ որ ժամանակին

գործի եւ շահու աէր լինի երիտասարդը, որպէս զի դատարկագորտութեամբ չղեղծանի . պէտք է ուսմունքը եւ զարգացումը այն կերպով եւ այն չափով կարգադրել որ նորահաս զաւակը անոնցմէ դիւրաւ օգուտ քաղէ, եւ ոչ թէ անհիմն ակնկալութիւններով երազանայ . պէտք է որ հասունացեալ զաւակաց բարոյականին պաշտպանութեան համար, պատեհ ժամուն անոնց ընտանեկան կեանքին ալ փոյթ եւ ջանք՝ միջոց եւ դիւրութիւն ընծայուի :

ԺԴ. — Եկեղեցւոյ հետ կը մաղթենք որ Աստուած զձեզ միաբան սիրով պահեացէ եւ ի խոր ծերութիւն հասուցէ, եւ միանգամայն կ'աւելցնեմք որ մինչեւ ցլերջ Աստուած զձեզ յամենայն փորձութենէ հեռի պահեացէ : Արտաքին փորձութիւններ, ինչպէս ըսինք, իսկապէս փորձութիւն չեն՝ երբոր սիրոյ եւ օգնութեան կապը կայ . ուստի բուն իսկ եւ ներքին փորձութենէ, ընտանեկան սիրոյն խանգարումէ եւ ամուսնական կենաց աւերումէ պահէ զձեզ Աստուած անփորձ եւ անասան մինչեւ ցլոր ծերութիւն : Եթէ երբէք միտքերնէդ կ'անցնէք թէ որ եւ է կերպով կամ օրինական վճռով կատարուած բաժանում մը կամ լուծում մը կարենայ զձեզ փորձութենէն ազատել, վստահօրէն դիտեցէք թէ ընտանեկան միութարութեան կամ երջանկութեան վերանորոգում չբերէր : Բժիշկներ ալ երբեմն մարմնոյ մի մասը կտրելով դարմաններ կը կատարեն, այլ խեղ եւ անդամաղուրկ կը թողուն բժշկեալը : Երբ հոգեւոր բժշկութիւնն ալ նոյն տեսակ դարմանի կիրառութեան կը դիմէ, խեղանդամ մնացած ինքելու անտեղութիւնը վերցուած չըլլար :

ԺԵ. — Ամուսնական կենաց պատկանեալ կարեւոր

խրատներուն հետ հարկ կը սեպեմք յիշել այստեղ, թէ պէտք է որ նշանադրութեան եւ պսակադրութեան գործողութեանց մասին անվրէպ եւ անթերի պահպանուին որչափ ինչ յատուկ կոնգակով մը, 1901 տարւոյ Սեպտեմբեր ամսոյ սկիզբը եւ 210 թուահամարով հրամայած եմք, եւ զորս համառօտակի քաղելով կը յիշեցնեմք ուրիշ կարեւոր քանի մը կէտերու հետ:

1. Ընտանեկան խօսքկապը պաշտօնական գործողութիւն չէ, Պատրիարքարանը զայն չճանչնար. եւ քահանայք չեն կրնար զայն օրհնելով նուիրագործել:

2. Նշանադրութենէ պսակադրութեան միջոցը պէտք է տարապայման երկարել:

3. Նշանուող փեսայացուն եւ հարսնացուն կամքն ու յօժարութիւնը օրինաւոր կերպով պիտի առնուի եւ վաւերացուի:

4. Նշանադրութեան եւ հրամանիի համար Պատրիարքարանի իրաւունքները պէտք է կանոնաւորապէս վճարուին. ինչպէս եւ ծխատէրներու իրաւունքները, զորս ի միասին գանձել սովորութիւն եղած է:

5. Վճարուելիք իրաւունքները աստիճաններով որոշուած են, եւ իւրաքանչիւր անձի աստիճանը Պատրիարքարանէ կ'որոշուի իւր կացութեան՝ եւ ոչ թէ իւր յօժարութեան համեմատ:

6. Ծխատէրներու կամ քահանայներու արդիւնալ է վճարմանց համար միջնորդութիւն կամ փոխանորդութիւն ընել, այլ պէտք է որ երկու կողմեր ուղղակի Պատրիարքարան ներկայանան:

7. Փեսայացուն եւ հարսնացուն պէտք է պսակեն առաջ՝ Սուրբ Խորհրդոյ մօտենալով եւ աղօթքով եւ ու

ղորմութեամբ իրենց քրիստոնէական բարեպաշտութեան պարտքերը կատարեն:

8. Պսակի օրհնութիւնը անխափան եւ անպատճառ եկեղեցւոյ մէջ պիտի կատարուի:

9. Նշանի օրհնութիւնը Պսակի օրհնութեան առթիւ եկեղեցւոյ մէջ չկրկնուիր, Հալաւի օրհնութիւնը տան մէջ կը կատարուի, իսկ Թագավերացը կրնայ եկեղեցւոյ մէջ ալ կամ տան մէջ ալ կատարուի:

10. Մատաղ մանուկներ կամ տհաս երիտասարդներ չեն կրնար կնքահայր կամ խաչեղբայր կանգնել եւ նորապսակներուն գլխուն խաչ բռնել:

11. Պսակներու առթիւ հարսանեկան ծախքերը պէտք է յոյժ չափաւոր ըլլան, եւ գովելի են անոնք որ օրինակելի պարզութեամբ կը կատարեն իրենց հարսնիքները եւ ծախուց խնայութենէն բարեգործական հաստատութեանց մաս կը հանեն:

12. Հարսնեւորներուն կը յանձնարարուի զգեստուց եւ զարդուց շուայլութենէ զգուշանալ եւ եկեղեցւոյ մէջ եկեղեցւոյ վայել պարզութեամբ երեւիլ:

13. Միայն փորձանաւորներուն կամ իրենց վիճակը հանրութեան աչքէն ծածկելու պարտաւոր եղողներուն՝ բացառապէս կրնայ Պատրիարքարանէ ներուիլ եկեղեցիէն դուրս Պսակ կատարել:

14. Եկեղեցեաց մատակարարներուն եւ Թաղական Խորհուրդներուն արդիւնալ է Պսակներուն եկեղեցեաց մէջ կատարուելուն համար աւելորդ ծախքեր պահանջել. բայց եթէ երբ հարսնիքի տէրեր արտասովոր պատրաստութիւններ կը խնդրեն:

15. Միւս կողմանէ հարսնիքի տէրերուն ալ կ'աղ-

դարարեմք որ ներեալ չէ հարսանեկան ուրախութեան անուամբ խնջոյքի, երեկոյթի, հացկերոյթի, կերուխու մի, երգութադի առատ ծախքեր ընել. իսկ Պատրիարքարանի եւ Եկեղեցւոյ վճարմունքները նուազեցնելու կամ ջնջելու համար անհիմն պատճառանքներու կամ հնարքներու դիմել :

ԺԶ. — Խօսքերն իս վերջացնելու համար կը յիշեցընեմք, որ եթէ ամուսնութիւնը իւր նախնական եւ նիւթական վիճակին մէջ նկատուած է իւր ընական օրինաց ենթարկեալ գործողութիւն, եւ եթէ ընտանեկան կեանքը իւր ընկերական շրջանակին հետ ունեցած յարաբերութիւններով նկատուած է իւր քաղաքական օրինաց ենթարկեալ գործողութիւն, սակայն քրիստոնէական հաւատոյ սկզբունքներուն համեմատ Եկեղեցւոյ Սուրբ Խորհուրդներուն բարձրութեան ելած է, եւ եղած է կրօնական եւ եկեղեցական օրինաց ենթարկեալ գործողութիւն : Դուք, սիրելիք, որ քրիստոնէական սուրբ հաւատքով լուսաւորեալ, եւ առաքելական դաւանութեամբ զօրացեալ, եւ սուրբ Հարց ողջամիտ վարդապետութեամբ աճեցեալ, եւ Ուղղափառ Եկեղեցւոյս կանոններով առաջնորդեալ էք, չլքայ թէ լոկ ընական կամ լոկ քաղաքական օրինաց տեսակէտով նկատէք այն ծանր գործը, զոր կը կատարէք. այդ կրնայ ձեզ տկարացնել ձեր բարոյական եւ քրիստոնէական պարտաւորութեանց մէջ : Ամուսնական միաւորութիւնը կը կապէ զձեզ ոչ միայն ի մարմին մի, այլ եւ ի հոգի մի եւ ի սիրտ մի : Միտուընդունող մէջ հաստատուն գրէք, թէ Աստուած է որ կը միաւորէ զձեզ իւր անուամբ գործող Եկեղեցւոյն իշխանութեամբ. Աստուած է որ ամուսնական բարոյականութեան՝ ըն-

տանեկան պարկեշտութեան եւ որդեաէր ծնողութեան պարտքերը դրած է ձեր վրայ. եւ Աստուած է որ ձեր արժանաւորութեան համեմատ պիտի նայի ձեր գործերուն եւ պիտի տայ ձեզի իւր շնորհները. եւ եթէ Աստուծոյ երկիւղիւ կ'ապրիք եւ կը կատարէք ձեր ամուսնական պարտքերը, այն ատեն կ'արժանանաք Աստուծոյ օրհնութեան, որովհետեւ օրհնեսցի ամենայն մարդ որ երկնչի ի Տեառնէ : Այսպէս ուրեմն օրհնեսցէ զձեզ Տէր, եւ տեսչիք դուք զբարութիւն զամենայն աւուրս կենաց ձերոց. խաղաղութիւն Տեառն եղիցի 'ի վերայ ձեր, եւ տեսչիք դուք զորդիս որդւոյ ձերոց, եւ կեցեալք արդարութեամբ, սրբութեամբ եւ աստուածապաշտութեամբ՝ ըստ հաճոյից կամաց Տեառն, օրհնեսչիք անդադար զՏուիչն ամենայն բարեաց, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից :

Տուեալ ի Պատրիարքարանիս Կոստանդնուպոլսոյ, ի դուռն Մայր Եկեղեցւոյ Սուրբ Ասուածածնի, յամի Տեառն 1903 յառաջին աւուր Մայիսի, եւ ի բուխ Հայոց ՌՅԾԲ ի ԻԴ Անեկանի, ընդ 316 բուսնամարտ Կոնդակաց :

$\frac{1}{0}$

48

55-591